

Kratke vijesti

Author: IWPR
ICTY

Priredio: Michael Farquhar iz Haga (TU Br 376, 08-okt-04)

Kao neočekivani kandidat na multietničkoj listi pomirenja, on je na izborima održanim 2. listopada/oktobra osvojio 2.031 glas, što mu ipak nije bilo dovoljno za pobjedu nad Mirkom Lukićem iz nacionalističke Srpske demokratske stranke (SDS), koji je – kandidirajući se na listi partije čiji je suosnivač bio Radovan Karadžić, tj. jedan od najtraženijih optuženika Haskog suda za ratne zločine – osvojio 2.922 glasa.

Zarić je u ratu bio srpski obavještajni oficir, a Haskom se sudu dobrovoljno predao 1998.

Suci su procijenili da je znao za mučenja i premlaćivanja muslimanskih i hrvatskih zatvorenika u lokalnim pritvorskim centrima. Iako optuzba nije uspjela dokazati da je on osobno naredjivao zlostavljanja nesrpskih civila, Tribunal je presudio da je ipak ohrabrivao i podržavao one koji su to činili.

Stoga je Zarić, kao “pomagač i sućesnik u progonima”, bio osuđen na šest godina zatvora.

***

Na sudjenju bivšim zapovjednicima bosanske vojske, Enveru Hadžihasanoviću i Amiru Kuburi, 18. listopada/oktobra bi – kako su suci ovog tjedna potvrdili – trebalo da počne dokazni postupak obrane.

Nakon konsultacija s braniocima, suci su saopćili kako izvodjenje dokaza – tokom kojeg će pred sud vjerojatno biti izvedeno oko stotinu svjedoka – mora biti okončano do 1. kolovoza/jula 2005.

Dvojici se optuženika sudi u okviru jedinstvenog procesa, jer se za obojicu u optuznici tvrdi da nisu spriječili niti kaznili ubojstva i zlostavljanja hrvatskih i srpskih zarobljenika, odnosno zločine koje su počinile osobe koje su se u vrijeme sukoba između hrvatskih i muslimanskih snaga nalazile pod njihovom komandom. Neki od počinilaca navodno su bili i pripadnici islamističke jedinice El-Mudžahed, koja se također nalazila pod zapovjedništvom dvojice optuženika.

Dvojicu se bosanskih oficira tereti i za uništavanje i pljacku hrvatske i srpske imovine u Bosni; te su zločine također, bez ikakvog vojnog opravdanja, navodno počinili pripadnici njihovih formacija.

Iako će iskazi nekih svjedoka, koji će se sljedećih mjeseci pojaviti pred sudom, biti značajni za oba slučaja, izvodjenje dokaza će u principu teći tako što će se prvo raspravljati o Hadžihasanovićevoj, a onda o Kuburinoj odgovornosti. IWPR će sljedećih tjedana izvještavati o toku dokaznog postupka.

***

Predsjednik Haskog tribunala, sudac Teodor Meron (Theodor Meron), imenovao je sudsko vijeće koje treba odlučiti treba li četvoricu okrivljenih bosanskih Srba prepustiti bosanskom sudu za ratne zločine (u osnivanju).

Suci Alfons Ori (Alphons Ori), O-Gon Kwon (O-Gon Kwon) i Kevin Parker odlucivat ce treba li Zeljku Meakicu, Momcilu Grubanu, Dusanu Fustaru i Dusku Knezevicu suditi pred Tribunalom ili u zemlji.

Optuzenike se tereti za premlacivanje, fizicko zlostavljanje i ubijanje muslimanskih i hrvatskih pritvorenika u zloglasnim logorima Omarska i Keraterm.

Sudac Meron je prethodno vec izrazio odredjene rezerve prema zahtjevu tuzilastva da se imenuju suci koje ce se izjasniti o eventualnom transferu optuzenih. On je ukazao na cinjenicu da bosanski Drzavni sud nece moci poceti s radom prije 1. sijecnaj/januara. Stoga je od optuzbe zatražio da ponudi i dodatne argumente koji idu u prilog prepustanja ovog slucaja lokalnom sudstvu.

Glavna tuziteljica Karla del Ponte (Carla del Ponte) ponovila je kako ocekuje da ce novi sud vec za tri mjeseca moci poceti s radom, te napomenula kako bi i Tribunalu i Bosni svakako koristilo da vec sada znaju gdje ce biti odrzano sudjenje.

Prepustanje jednog broja preostalih slucajeva balkanskim sudovima predstavlja vazan dio nastojanja da Tribunal svoj rad okonca do 2010. Stoga jedno drugo sudsko vijece vec razmatra mogucnost da se sudjenje hrvatskim generalima Rahimu Ademiju i Mirku Norcu – za operaciju Medacki dzep, u kojoj je 1993. stradao veliki broj srpskih civila – odrzi u Zagrebu.

***

Nizozemska kraljica Beatrix (Beatrix) prvi put je ove tjedna sluzbeno posjetila Haski tribunal. Ona je bila pocasni gost sastanka koji je predsjednik Tribunala Teodor Meron odrzao s nekoliko sudaca, a na kojem se raspravljalo o nekim veoma vaznim pitanjima vezanim za rad Medjunarodnog suda.

Kraljica Beatrix je, takodje, iz publike promatrala sudjenje lideru bosanskih Srba, Momcilu Krajisniku. U drustvu glavne tuziteljice Karle del Ponte i samog Merona, ona je s galerije za publiku pratila svjedocenje svjedoka optuzbe Azima Medanovica, bosanskog Muslimana koji je prezivio masakr u selu Prhovu (sjeveroistocna Bosna), koje su srpske snage unistile u lipnju/junu 1992.

Kraljicu je potom pozdravilo i osoblje Tribunala koje se okupilo u svecanoj dvorani. Tom prilikom je Meron odrzao kratak govor, zahvaljujuci joj sto je, usprkos brojnim obavezama, nasla vremena da posjeti Tribunal. Kraljica je pak, uz cestitke upucene osoblju, rekla da je impresionirana onim sto je vidjela.

***

Na statusnoj konferenciji koja je ovog tjedna odrzana, okrivljeni Vojislav Seselj – kao vlastiti zastupnik u postupku koji se protiv njega vodi pred Haskim tribunalom – protestirao je zbog toga sto mu tuzilastvo nije osiguralo neophodne dokumente u odgovarajucem obliku. Takodjer je, buduci da je upoznat s popisom svjedoka koje optuzba namjerava izvesti, zatražio da mu se odobri da ih i sam unakrsno ispita.

Seselj je, naime, istakao kako dokumentacija koju mu je poslalo tuzilastvo nije prevedena s engleskog na srpski. Pozalio se i sto mu je sadrzaj pojedinih dokumenata – umjesto na papiru – prosledjen na CD-ROM-u.

Okrivljeni je – zahtijevajuci da mu se dozvoli angaziranje nekoga tko bi mu pomogao u koriscenju

kompjutera – odbio primiti dokumente koja su mu u zatvorsku jedinicu poslana na CD-ROM-u.

Optuzba tvrdi da je ona samim pokušajem dostave izvršila svoje obaveze prema okrivljenom, nezavisno od oblika u kojem su dokumenti bila. Tuzioci su emitirali i video-snimak, na kojem se vidi kako okrivljeni na novinarska pitanja odgovara na engleskom jeziku, tvrdeći da će “ukoliko [NATO] pošalje trupe [u Bosnu], biti potreban i veliki broj mrtvackih kovčega”, te izjavljujući kako je ponosan zbog toga što se na popisu zločinaca koji je sačinio bivši američki ambasador Lorenz Eagleburger (Lawrence Eagleburger), nalazi i njegovo ime.

Tokom i nakon emitiranja spomenute snimke, Seselj se u nekoliko navrata grohotom nasmijao.

Sudac Karmel Agius (Carmel Agius) pak je prekinuo izlaganje optuzbe, tvrdeći da se – iako nije sporno da je okrivljeni sposoban služiti se engleskim jezikom – ipak postavlja pitanje ima li optuzeni pravo tražiti da mu se dokumenti prevedu na maternji jezik.

Tuzilastvo je ovoj konferenciji iskoristilo i za podnošenje popisa od 63 svjedoka koje bi željelo izvesti pred Tribunal. Seselj je zahtijevao da mu se odobri unakrsno ispitivanje svakog od njih ponaosob, kao i ispitivanje 40 dodatnih svjedoka, čija imena tek trebaju biti objelodanjena.

Optuzba bi u roku od tri tjedna trebala da odgovori na zahtjeve okrivljenog, kojem to vrijeme stoji na raspolaganju za pismeno podnošenje spomenutih zahtjeva.

Na dosadašnjim konferencijama, sudac Agius je u više navrata Seselja sprečavao da govori, napominjući da ga time štiti od opasnosti da samom sebi nanese štetu.

Sljedeća bi statusna konferencija u slučaju Seselj trebala da bude održana najkasnije za 120 dana.

***

Branilac Radoslava Brdjanina, advokat Dzon Ekerman (John Ackerman), podnio je 1. listopada/oktobra žalbu na sudsku presudu kojom je njegov klijent – za zločine protiv čovječnosti, teška kršenja Ženevske konvencije, te kršenje zakona i običaja ratovanja – osuđen na zatvorsku kaznu u trajanju od 32 godine.

Ekerman tvrdi kako su “svi činjenični nalazi” na temelju kojih je njegov klijent osuđen, predstavljali “gresku”, te da je optuzba u pokušaju da dokaze Brdjaninovu krivicu doživjela “potpuni neuspjeh”. Žalbeni postupak mogao bi potrajati veoma dugo.

Michael Furquhar izvještava za IWPR iz Haga. U pisanju izvještaja sudjelovale su i Carla Sapsford i Merdijana Sadovic.

Focus: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kratke-vijesti-35>